

Upozoreni od br. Sokolske župe Sarajevo, rado činimo korekturu pasusa u članku našega lista od 18. novembra pod naslovom »Kroz dvoranu...«, a koji se odnosi na br. župu Sarajevo. To tim radije, što je i urednik našega lista imao prilike da se uveri, da taj pasus (pisan od jednog drugog brata izvestioca) ne odgovara stvarnosti, jer je, prateći i sam razgledanje izložbe po Nj. Vel. Kralju, baš u pogledu br. župe Sarajevo to izneo u svom izveštaju sasvim drukčije, stvarno. — Sokolska župa Sarajevo svoje odeljenje bila je uredila zaista lepo i ukusno, s vrlo velikim brojem zanimljivih izložbenih predmeta. Pored ostalih pojedinosti, tu se nalazila i originalna optužnica austrijskih vlasti protiv br. dr. Voje Besarovića za veleizdaju, 4 društvene zastave, 19 četnih, mnogo slika i 2 grafikona. Jednim grafikonom bio je vrlo pregledno prikazan rad svih društava župe za poslednjih 10 godina, a drugim štapićima

sasvim jasno prikazano kretanje društava i sokolskih četa. Po legendi toga grafikona lepo se videlo, koliko pojedina društva i pojedine čete imaju pripadnika, kao i odnos između društava i četa. Pored ovih grafikona bio je izložen i jedan diagram »Sokolsko selo«, kojim je bilo veoma zanimljivo prikazano delovanje sokolskih četa u svim pravcima života na selu. Ovaj diagram naročito bio je svratio pozornost i Nj. Vel. Kralju. Nadalje je župa bila izložila i mnoge lepe uspomene iz svog predratnog rada. Izložila je također i lipu Sokola u Terezinu prilikom prenosa kostiju pok. Gavrila Principa i drugova, kao i još mnoge druge pojedinosti.

Mnogo nam je stalo, da stvaran rad izide uvek i u pravom svetlu, pa stoga i ovih nekoliko redaka neka je u korekturu onoga nestvarnoga, a što je u brzini izišlo nekontrolisano.

—z—

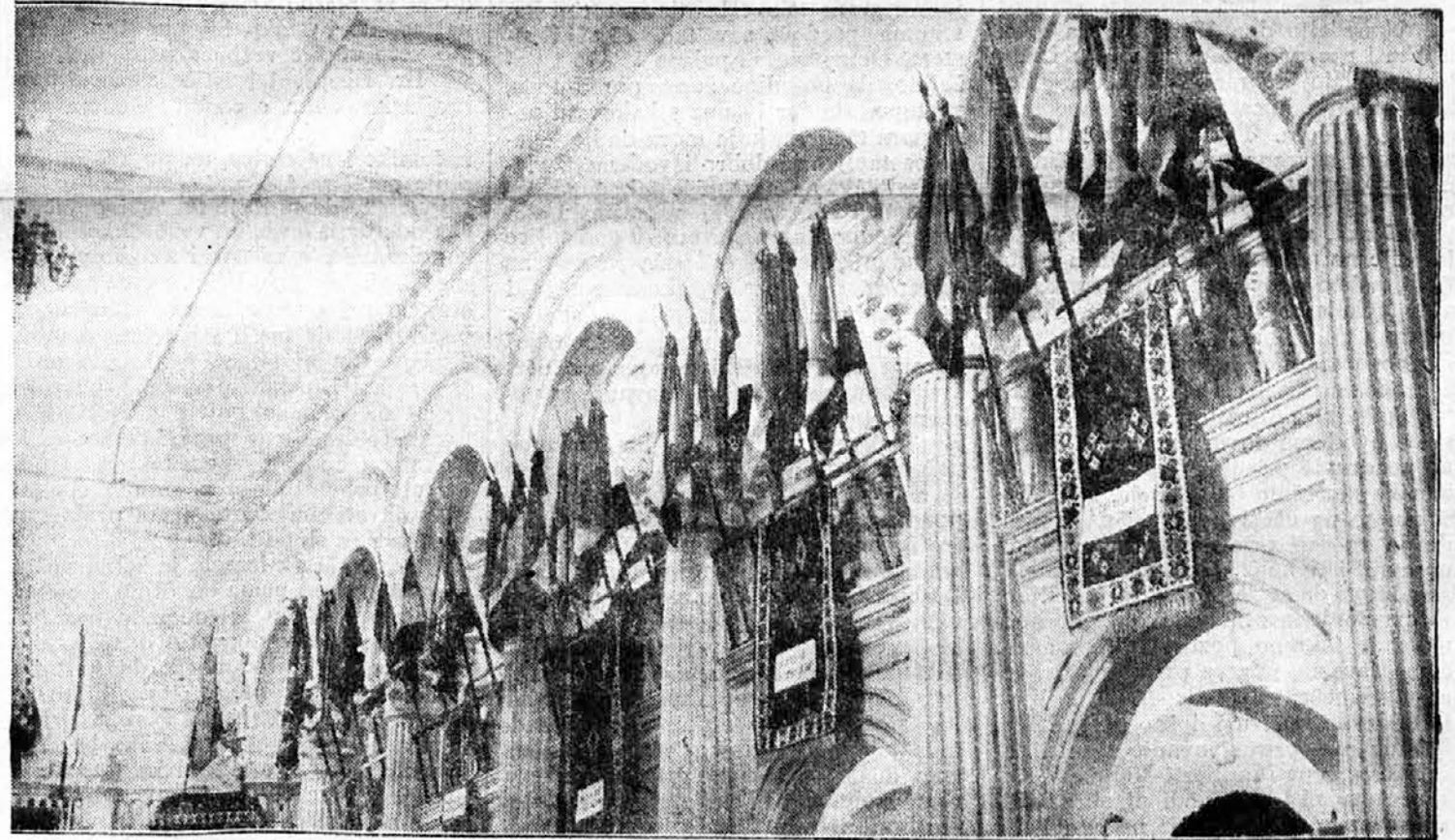
Sa Sokolske izložbe

Pogled na jedan deo dvorane Oficirskog doma u Beogradu za vreme Sokolske izložbe — Desno: Pogled na deo galerije dvorane, na kojoj su se također nalazila brojna izložbena odeljenja, i koja je bila sva unakolo ukrašena zastavama sokolskih društava i čilimovima

Plaketa, koju je Savez SKJ predao Nj. Vel. Kralju, prilikom svečanog otvorenja Sokolske izložbe u Beogradu 13 novembra o. g. kao svoje prvo i najviše sokolsko odlikovanje. Plaketa je rad br. Miše Švigtlja iz Ljubljane

Popu — pop; bobu — bob!

(Svršetak.)

II.

Drugi jedan važan prigovor koji se čini zakonu, jeste u tome što se tvrdi, da danas Sokolstvo gubi svoju čistotu, da je postalo polje ličnih ambicija mnogih koji žele time da se istaknu i da dobiju položaje i ugled. Istina je da je zakon sasvim jasno i vidno manifestovao stanovište prema Sokolstvu i poštovanje koje mu se ukazuje i u toliko tačno je da je on privukao mnoge nezvane. A da li se priznavanje koje je država ukazala zakonom Sokolstvu može smatrati, samo po sebi kao takvo uzeto, za grešku ili manu? Zar nije logično da se priznaje svakome, bez obzira da li pojedincu ili organizacijama, vrednost i značaj prema zaslugi i stvarnoj moralnoj vrednosti? Zar to nije najzad jedan od osnovnih principa Sokolstva da se svako ceni po svom radu? U koliko je zakon stvorio još i specijalne olakšice i povlastice Sokolstvu, zar se to može smatrati kao nešto štetno i neceleshodno? Država znajući visok moralan značaj Sokolstva za ceo narod, spremna je da ga što više pomogne, da bi ono u opštem interesu

što intenzivnije i što efikasnije razvilo svoju delatnost i tamo i u tome obimu gde inače nebi moglo. Može li se smatrati kao neumesno kada država uviđajući korisnost nečega za narod, teži da se to u što većoj meri u narodu i oseti? Zar nebi država baš onda pogrešila kada to nebi učinila i kada nebi pomagala ono što je korisno?

Prigovara se da se ometa slobodna inicijativa i samostalnost. A gde je to predviđeno da Sokolstvo baš mora da koristi beneficije koje mu država daje? Ona ih sa svoje strane predviđa i daje koliko može iz izloženih razloga, a da li će se to koristiti ili će Sokolstvo smatrati da ne treba da ih primi, već da treba da krpari sa onim što samo može da skrpi, to je naša stvar i zavisi od nas samih. Prigovara se da se je suviše preduzelo, da je Sokolstvo u opasnosti i da zbog suviše jakog priliva i razvoja izgubi svoj stari karakter. To nije posledica zakona, već našeg rada. Društva se osnivaju po odobrenju župa, a u društvu se članstvo prima po odluci uprave, a i u jednom i u drugom slučaju

postoji puno diskreciono pravo da se to odrekne i ograniči kako osnivanje novih jedinica, tako i primanje u članstvo. Tu je zakon ostavio potpunu slobodu sokolskim instancijama i prema tome ne može se to pripisivati zakonu, već nama samima. Isto tako ne može se zakonu pripisivati priliv neželjenih elemenata, pojedinaca koji ne unose u Sokolstvo ideale, već lični interes i drugo, jer kao što je rečeno, uprave su potpuno slobodne da nekoga prime ili ne i da ga čak posle pokusnog doba bez ikakvog obaveznog davanja razloga uklone. Znam da će se staviti prigovor da ima mnogo neaktivnih članova, koje uprava društva nije u stanju da upozna u toku pokusnog doba od šest meseci iz prostog razloga što ne dolazi u dovoljnoj meri u kontakt. Uprava ima sredstva i načina da kontroliše ko posećuje društvena predavanja, priredbe i da se raznim drugim sredstvima sa takvim članovima upozna, a ako to ne može iz razloga što odnosni član ne dolazi u društvo, može ga mirne savesti po isteku pokusnog doba ili i ranije brisati baš zbog toga. Dakle tu je cela vlast kod nas samih i zbog toga i cela odgovornost.

Prigovara se najzad i to, što država kada je već donela zakon, kada određuje pomoći Sokolstvu, iste ne sprovedi uvek. Treba imati na umu

da u današnje doba privrednih kriza nije moguće ni državi uvek da ostvari svoj budžet onako kako hoće i da prema tome u celosti ispuni ono što i sama želi. U takvim prilikama Sokolstvo, koje se bazira na tome da je organizacija privatne inicijative mora da se osloni na samo sebe i to je jedino pravilno, a državnu pomoć mora da smatra kao pomoć za jaču akciju, za bolje dejstvovanje i kada je dobije ono će njome ostvarivati i nove ciljeve i zadatke, a u koliko dobije manje, ono će se ograničiti na svoje redovne dužnosti i ostvarivaće se samo ono za šta mu sredstva dostižu. Za svoje najobičnije vitalne potrebe opština Sokolstvo se bazira i treba da se bazira na sopstvenim sredstvima: članarinama i porezima župskim i savezima, a pomoć troši i treba da troši za pojačanje svoje delatnosti, za ono što je potrebno i korisno, ali ne neophodno.

Ako se dakle rezimiramo sve što je rečeno, doći će se do zaključka da je zakon o Sokolu kraljevine Jugoslavije logična posledica razvoja i života Sokolstva i specijalnih prilika u kojima je ono prinudeno da se posle rata razvija u našoj državi. To je bila posledica narodnih potreba za ostvarenjem jedinstva i korisne zdravstvene i moralne delatnosti Sokolstva u što jačoj razmeri i što jačim potezima, te naj-

zad želje zakonodavčeve da Sokolstvo pomogne u ostvarenju svih ovih zadataka. Kao i svaka novost, kao i svaki zakon on nailazi na razna tumačenja, a ima i svojih neprijatelja, koji u njemu gledaju i vide bauka gde ga i nema. Ono što mu se prigovara u stvari se i ne oseća, jer široki sokolski slojevi to ne osećaju, budući da su glavne reforme u praktičnom životu i na delu pokazale da nisu donete u onoj nameri kako se to predstavlja već baš u interesu samoga Sokolstva. Medutim nasuprot tome zakon je doneo određen stav države prema Sokolstvu, njenu obavezu da Sokolstvo pomaže odnosno određenu deklaraciju sa kojom se u sokolskom radu može računati, doneo je jedinstvo sokolskih organizacija u interesu i na dobro zajedničke ideje i naroda što inače svakako i za dugi niz godina nebi uspelo. Najzad doneo je to, da je radom dobio nesavršeni intenzivitet. Stvaraju se društva i čete, brojno stanje rapidno se povećava, manifestacije su znatno učestale — jednom rečju oseća se agilnost i jednovremeni forsirani i napregnuti rad na svima stranama, koji je vesnik bolje budućnosti i velikih dela stvorenih strpljivim dugim radom velikih masa. Mnogi koji su posmatrali Sokolstvo kao definjnu organizaciju, kao nešto neobjavljeno ili kao nešto čemu ne vredi po-

Kupujte i čitajte sokolske listove i knjige!

